

Source: <http://www.sydsvenskan.se/sport/en-hallbar-idrott-maste-larasig-lyssna-pa-barnen-ocks-a-1/>

En hållbar idrott måste lära sig lyssna på barnen också

[Malmö](#)

Det är alldeles för mycket föräldrar i idrotten.

Med denna lätta travestering på hockeybyggaren Percy Nilssons klassiska citat i huvudet - han sa en gång att "det är för mycket sport i idrotten" - lämnade jag en av de hundratals föreläsningarna på ECSS-kongressen i ett överfyllt konferensrum på Malmö Live.

Som en av många tankar kring idrotten och dess framtid.

Text: [Max Wiman](#)

Publicerad 28 juni 2015 04.00 · Uppdaterad 29 juni 2015 10.25

I fyra dagar har över 2000 coacher, forskare och andra från hela världen med starka band till idrotten deltagit i European College of Sport Science-kongressen i Malmö. Det mesta har handlat om fysiologi och biomedicin.

Själv valde jag nedslag i den idrottssociologiska delen, för den är långt mer spännande för den som inte är aktiv eller coach, och det kom att bli ett inspirerande fokus på barnens rätt i idrotten.

Barn&ungdomsidrott är komplex, för den kan ha så många funktioner, så många inriktningar, så många betydelser. En gång i tiden låg Sverige i framkant, men är inte riktigt lika säkert på att det är så i dag. Och då menar jag inte främst i konsten att få fram talanger.

När GIH-lektorn i pedagogik Karin Redelius berättade att 25 procent av ungdomsidrottens ledare inte har någon utbildning, så får det en att fundera. När 75 procent av ledarna inte har hört talas om eller läst svensk idrotts rekommendationer kring barnens rätt inom idrotten, så funderar man mer. När det visar sig att 30 procent inte tycker att barn ska ha något att säga till om i utformningen av sitt idrottande, så börjar i alla fall jag bli bekymrad.

Notera för övrigt att Sverige har rekommendationer kring barnens rätt inom idrotten, Norge, till exempel, har regler och redovisade vid ECSS goda resultat av dessa som styrmedel - sanktioner förekommer.

Jag är rädd att idrottens livlina i ledarbristens Sverige i form av föräldrar är en del av problemet. Hör allt oftare om föräldrar som får ta hand om lag och då nästan alltid med sina barn med i grupperna.

Jag är mildt sagt tveksam till detta. Inte alltid förstås, men mer ofta än sällan.

Att leda en grupp, att utveckla den, att låta den ha kul, att behandla alla lika, att respektera alla, att inte sätta den tillfälliga segern först och framför allt inte det egna barnet - då räcker det inte med att vara förälder som enda merit.

Föräldrars engagemang är viktigt, det driver inte bara bilarna som kör barnen till träning och match. De kan arrangera, sälja kaffe, lotter och vad vet jag, de kan fixa med tröjor och utrustning. Men förstår de skillnaden mellan att vara tränare och ledare?

Sverige har lärt sig att anpassa många praktiska villkor till barns ålder och förutsättningar och majoriteten av ledare gör förstås ett fantastiskt jobb. Men ledarkrisen skapar nödlösningar.

Karin Redelius redovisade också att nio av tio ungdomar någon gång provar idrott i Sverige - men att väldigt många försvinner tidigt.

På RF-stämman nyligen togs en ny framtidsstrategi, som bygger på ett livslångt idrottande. RF har också höjt åldersgränsen som definierar ungdomar till 25 år.

Men för att behålla ungdomarna, måste också idrotten lyssna på deras röster, på vad de vill ha ut av den. Att till exempel hindra mångsidighet är ett exempel på enfaldighet, revirtänkandet måste bort.

Konferensens tema var "Hållbar idrott". Det är en stor utmaning. Den handlar också om hur man behandlar de som vill elitsatsa och livet bredvid och efter träningspassen.

Kanadensiske professorn Peter Donnelly tecknade en ganska dystert bild av hur idrotten hanterat den frågan då - och nu.

På vägen hem råkade jag få in OS-guldsimmararen Bengt Baron, när han i sitt sommarprogram sa:

"Många idrotter är helt enkelt bedrövliga på att ta hand om sina ungdomar och säkerställa att de blir hela människor rustade för livet efter idrotten."

Ruth Pilz Burstein, forskare vid en elidrottsakademi hemma i Israel, berättade ganska bekymmerslöst om hur eleverna nästan inte hade något socialt liv och att tränarna tyckte att de skulle ägna de få lediga timmarna åt att - träna. Och att det var helt okej att sätta 12-åringar i träningsinternat, trots de ringa möjligheterna att lyckas bli en internationell stjärna.

Idrottsakademier är nog ändå en framkomlig väg, rätt skötta och med lokal upptagning, då kombinationen idrott och utbildning ändå ger ett beständigt mervärde.

Inte minst om akademierna - och givetvis klubbarna - lär sig att se helheten och fångar upp de som avbryter den aktiva karriären och i dem får framtidens ledare och givetvis har ledarskap i sin utbildning.

Med all respekt för föräldrars engagemang, tror jag de här ungdomarna har bättre förutsättningar att bli goda ledare.